

**SREDNJIM ŠOLAM
DIJAŠKIM DOMOVOM
VIŠJIM STROKOVNIM ŠOLAM
ORGANIZACIJAM ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH**

Številka: 603-1/2021/59

Datum: 24. 8. 2021

IZ OKROŽNICE Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport

ZAŠČITNE MASKE

Odlok o začasnih ukrepih za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (Uradni list RS, št. 129/21 in 132/21), ki velja do **29. 8. 2021**, določa obveznost nošenja zaščitnih mask pri gibanju in zadrževanju v vseh zaprtih javnih krajih oziroma prostorih. Zaščitna maska je obvezna tudi pri gibanju in zadrževanju na odprtih javnih prostorih oziroma krajih, če ni mogoče zagotoviti 1,5 m medosebne razdalje.

Ker se šola šteje, skladno s citiranim odlokom, za zaprt javni prostor, je nošenje zaščitnih mask, razen za izjeme, določene v 3. členu citiranega odloka, obvezno.

Izjeme:

1. **otroci do dopolnjenega 6. leta starosti,**
2. **učenci v osnovni šoli do vključno 5. razreda, izključno ko so v matičnem oddelku,**
3. **vzgojitelji predšolskih otrok in vzgojitelji predšolskih otrok-pomočniki pri opravljanju neposrednega dela z otroki,**
4. **višji in visokošolski učitelji, kadar predavajo za zaščitno pregrado iz stekla ali podobnega materiala,**
5. **govorniki v zaprtih javnih krajih oziroma prostorih, če je zagotovljena medosebna razdalja vsaj 2 metra,**
6. **osebe, ki izvajajo individualno športno vadbo, če je zagotovljena medosebna razdalja vsaj 3 metre,**
7. **osebe s posebnimi potrebami, ki jim je uporaba zaščitne maske iz objektivnih razlogov onemogočena, ter**
8. **učenci in dijaki pri pouku športne vzgoje in pouku športa.**

Pri neposredni komunikaciji z gluhihimi, gluhonemimi in naglušnimi osebami se, ob upoštevanju zaščite vseh udeležениh, uporaba zaščitnih mask lahko začasno opusti, če je mogoče zagotoviti medosebno razdaljo najmanj 2 metra, uporabo vizirja ali če komunikacija s temi osebami poteka za stekleno pregrado.

Zavračanje nošenja zaščitnih mask

a) Dijaki

Vse več je tudi pozivov staršev dijakov, ki zaradi, po njihovem mnenju, škodljivosti ukrepov za preprečevanje širjenja COVID-19 pozivajo šole, da njihovim otrokom omogočijo šolanje na domu.

Srednješolsko izobraževanje, ki ni obvezno (za razliko od osnovnošolskega izobraževanja, ki je obvezno, in se pod pogoji, ki jih določa Zakon o osnovni šoli, lahko izvaja tudi na domu), se v skladu s predpisi, ki urejajo srednješolsko izobraževanje, izvaja v šoli. Osebe, vpisane v srednješolske izobraževalne programe (dijaki), pa imajo ne le pravico, pač pa tudi dolžnost prisostvovati pri pouku in v primeru določenega števila ur neopravičene odsotnosti od pouka se dijaka lahko iz šole tudi izključi.

Na podlagi zakona se opravljanje šolskih obveznosti lahko določenim kategorijam dijakov oziroma iz določenih in drugih utemeljenih razlogov z osebnim izobraževalnim načrtom tudi prilagodi, pri čemer pa se med druge utemeljene razloge za prilagoditev po našem mnenju ne more šteti zavračanje ukrepov za preprečevanje širjenja COVID-19. Ta razlog po našem mnenju tudi ne sodi med upravičene razloge za neprisostvovanje pri šolskih obveznostih oziroma pri pouku.

Opravljanje šolskih obveznosti je zagotovljeno vsem dijakom pod enakimi pogoji, to pa se v obliki različnih modelov prilagaja glede na epidemiološke razmere v državi.

b) Zaposleni

Če nošenje zaščitne maske zavračajo zaposleni, je postopek smiselno enak, kot je opisano zgoraj.

Ker je nošenje mask obvezno in predstavlja enega od ukrepov za varovanje zdravja na delovnem mestu, lahko takšna opustitev predpisane zaščitne opreme pomeni tudi kršitev obveznosti iz delovnega razmerja.

SAMOTESTIRANJE UČENCEV IN DIJAKOV

Tako uredba kot tudi odlok določata samotestiranje učencev tretjega izobraževalnega obdobja (od 7. do 9. razreda) in dijakov s hitrim antigenskim testom. Način izvajanja samotestiranja, ki ga učenci in dijaki izvajajo doma, določa Pravilnik o načinu izvajanja samotestiranja za zgodne odkrivanje okužb z virusom SARS-CoV-2 za učence in dijake, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 133/21, dne 23. 8. 2021, in se bo začel uporabljati 1. septembra 2021 (v nadaljnjem besedilu: pravilnik). Povzetek določb pravilnika:

a) Samotestiranje

Dijaki srednjih šol, ki se redno izobražujejo (dijaki) samotestiranje izvajajo enkrat tedensko v enakih presledkih na domu. Samotestiranje je brezplačno. Dijaku pripada pet hitrih antigenskih testov na mesec, ki jih dijak oziroma njegovi starši ali zakoniti zastopniki pridobijo v lekarni po predložitvi kartice zdravstvenega zavarovanja.

b) Samotestiranje se ne izvaja

Samotestiranja ne izvedejo dijaki, ki so preboleli nalezljivo bolezen COVID-19 in od začetka simptomov bolezni ni minilo več kot šest mesecev, ter tisti, ki so bili cepljeni in je od vzpostavitve zaščite proti nalezljivi bolezni COVID-19 minilo manj kot devet mesecev.

c) Pogoji za samotestiranje doma

Pogoj za samotestiranje doma je, da se dijak počuti zdrav in brez znakov akutne okužbe dihal ali prebavi. V primeru bolezenskih znakov mora dijak oziroma njegovi starši ali zakoniti zastopniki obvestiti njegovega izbranega osebnega zdravnika, v primeru odsotnosti izbranega osebnega zdravnika pa dežurno službo pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti, ki nadomešča izbranega osebnega zdravnika v nujnih primerih (dežurna služba).

d) Pozitivni rezultat samotestiranja

V primeru pozitivnega rezultata testa pri samotestiranju dijak oziroma njegovi starši ali zakoniti zastopniki nemudoma obvestijo izbranega osebnega zdravnika, v primeru odsotnosti izbranega osebnega zdravnika pa dežurno službo ali kontaktno točko zdravstvenega doma za testiranje na virus SARS-CoV-2 z metodo verižne reakcije s polimerazo (test PCR) v kraju bivanja.

V primeru pozitivnega rezultata testa pri samotestiranju izbrani osebni zdravnik dijaka, v primeru njegove odsotnosti, pa dežurna služba, dijaka napoti na testiranje s testom PCR ali pa se za testiranje na kontaktni točki zdravstvenega doma za testiranje s testom PCR v kraju bivanja dogovori dijak oziroma starši ali zakoniti zastopniki dijaka.

Dijak v primeru pozitivnega rezultata testa pri samotestiranju do prejema rezultata testa PCR ostane doma v samoizolaciji in upošteva navodila Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki so predvidena za ta namen.

e) Obveščanje o pozitivnem rezultatu samotestiranja

O pozitivnem rezultatu testa PCR dijak oziroma njegovi starši ali zakoniti zastopniki obvestijo ravnatelja vzgojno-izobraževalnega zavoda oziroma osebo, ki jo pooblasti ravnatelj, in izbranega osebnega zdravnika dijaka, v primeru njegove odsotnosti, pa dežurno službo.

f) Negativni rezultat samotestiranja

V primeru negativnega rezultata testa PCR se dijak lahko udeleži pouka oziroma rednega izobraževalnega procesa ter izvajanja obšolskih in izvenšolskih dejavnosti.

g) Ravnanj ravnatelja ob sumu ali potrjenem primeru okužbe z virusom SARS-CoV-2 v vzgojno-izobraževalnem zavodu

Ob sumu ali potrjenem primeru okužbe z virusom SARS-CoV-2 v vzgojno-izobraževalnem zavodu ravnatelj ravna v skladu z navodili Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki urejajo ravnanje vzgojno-izobraževalnih zavodov, ter opredeli tesne kontakte in visoko rizične tesne kontakte dijaka ter druge ukrepe, ki so potrebni za zajezitev širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2. Ravnatelj oziroma oseba, ki jo pooblasti, obvesti prepoznane kontakte dijaka in spremlja epidemiološko situacijo v vzgojno-izobraževalnem zavodu.

h) Ravnanje z odpadki pri izvajanju samotestiranja

Odpadke pri izvajanju samotestiranja (npr. uporabljene robčke, testne materiale) in odpadke od čiščenja prostorov (npr. krpe za enkratno uporabo) je treba odložiti v plastično vrečo za smeti in jo, ko je polna, tesno zavezati. Vsebine vreče se ne tlači. Po odlaganju v vrečo se odpadkov ne dotika. Vrečo je treba namestiti v drugo vrečo in jo tesno zavezati ter označiti, da gre za odpadke v zvezi s samotestiranjem. Napolnjenih in označenih vreč z odpadki se ne odpira. Vrečo z odpadki je treba hraniti vsaj 72 ur ločeno od drugih odpadkov, kjer ni dostopna otrokom, preden se jo odloži v zabojnik za mešane komunalne odpadke (druge odpadke).

RAZNA PRAVNA MNENJA IN GROŽNJE S KAZENSKIMI PREGONI

Seznanjeni smo, da na veliko vrtcev in šol ponovno prihajajo različna, večinoma anonimna pravna mnenja (npr. Civilna iniciativa odvetnikov), v katerih se izpostavlja domnevna nezakonitost,

neustavnost sprejetih odlokov in navajajo dejstva o domnevni škodljivosti zaščitnih mask, testiranj, cepljenj...

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport glede določanja ukrepov za preprečevanje širjenja okužb z virusom zaupa strokovni presoji strokovne skupine Ministrstva za zdravje in predstavnikom NIJZ, ki uporabo zaščitnih mask (poleg umivanja rok in fizične razdalje) še vedno izpostavljajo kot enega najbolj učinkovitih ukrepov za preprečevanje širjenja COVID-19.

Tako kot že ves čas epidemije, ponovno poudarjamo, da je odlok zavezujoč predpis, izdan na podlagi ZNB. Ne glede na to, kakšno in čigavo pravno mnenje vam glede obveznosti nošenja zaščitnih mask (ali drugih ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja virusa) starši posredujejo, je dejstvo, da predpise potrebno upoštevati, dokler veljajo oziroma dokler Ustavno sodišče ne ugotovi, da so nezakoniti oziroma neustavni. Vsi ukrepi, ki jih morajo šole izvajati, so sprejeti na podlagi ZNB. Predlagamo, da pri svojem delu sledite predpisom in upoštevate usmeritve, ki vam jih posredujemo z okrožnicami.

Če bo iz pisanj s takšno vsebino izhajalo, da pošiljatelj zahteva odgovor, predlagamo, da v njem poudarite, da pri izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja COVID-19 ni šola tista, ki postavlja pravila, saj ukrepi izhajajo iz veljavnih predpisov, ki jih ne sprejema šola. Je pa šola dolžna veljavne predpise upoštevati in jih izvajati. Izpostavite lahko tudi, da dokler Ustavno sodišče določenih predpisov ne razveljavi, odpravi ali jih začasno zadrži, le-ti veljajo in jih je potrebno upoštevati. Nadzor nad spoštovanjem predpisanih ukrepov izvajajo pristojne inšpekcije. Nenazadnje lahko izpostavite tudi dejstvo, da je v razmerah v katerih se nahajamo, potrebno upoštevati tudi pravice in interese drugih - vsakdo ima namreč pravico do varstva pred nalezljivimi boleznimi ter dolžnost varovati svoje zdravje in zdravje drugih pred temi boleznimi.

ZAKLJUČEK

Ker Vlada Republike Slovenije preverja utemeljenost ukrepov iz odlokov, sprejetih na podlagi ZNB, na podlagi strokovnih mnenj, praviloma enkrat tedensko, vas bomo o morebitnih spremembah obvestili takoj, ko bodo odloki začeli veljati.

Trenutno veljavni odlok o začasnih pogojih za izvajanje dejavnosti v vzgoji in izobraževanju ter visokem šolstvu velja do 29. 8. 2021. Enako časovno veljavnost ima odlok, ki predpisuje uporabo zaščitnih mask in drugih začasnih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa.

S prijaznimi pozdravi,

mag. Nataša Kranjc
generalna direktorica
Direktorata za srednje in višje šolstvo
ter izobraževanje odraslih